

Fotograaf: Leon Bosman

Weidevogelbeleid provincie Utrecht

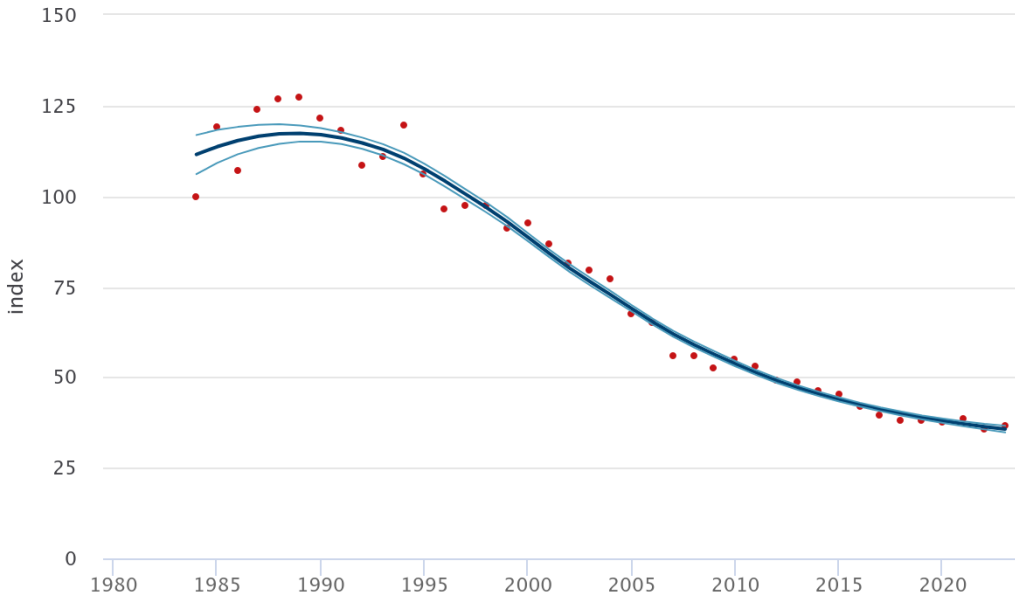
In relatie tot predatiebeheer

Joeri de Wit – ecologisch beleidsmedewerker
natuurbeheer

06/02/2025

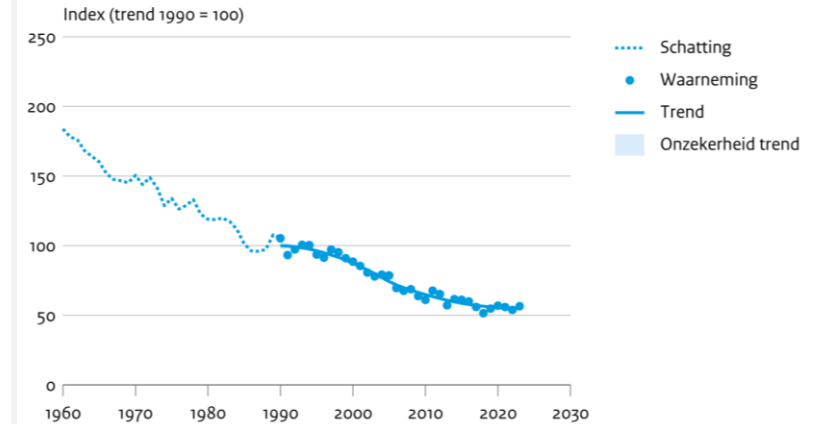

Grutto broedvogeltrend – Nederland

© NEM (Sovon, RWS, CBS, provinces)

Populatiетrends van boerenlandvogels in Nederland

Bron: NEM (Sovon, CBS)

Verplichtingen

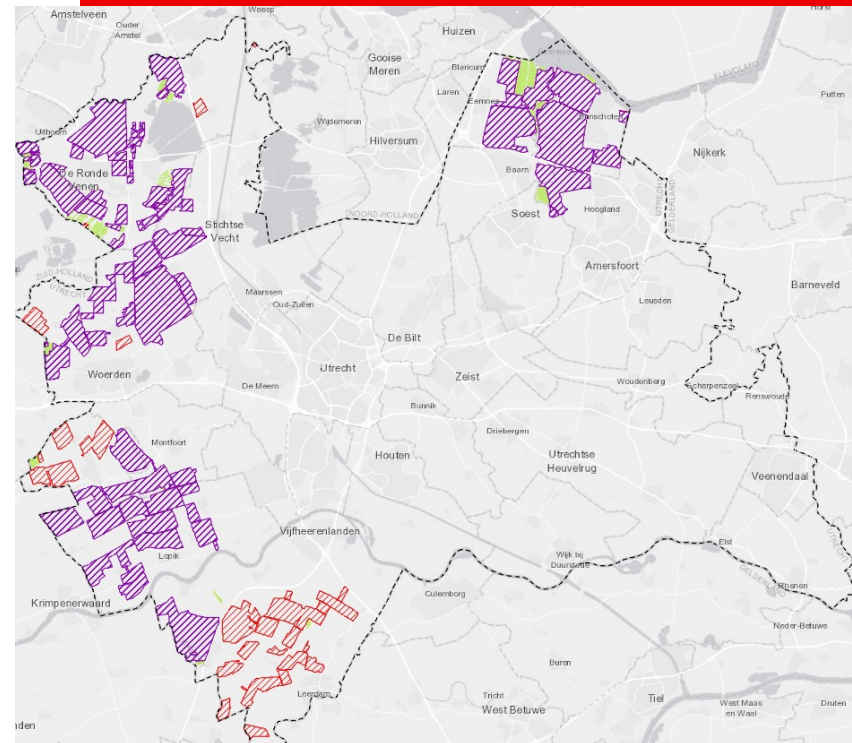
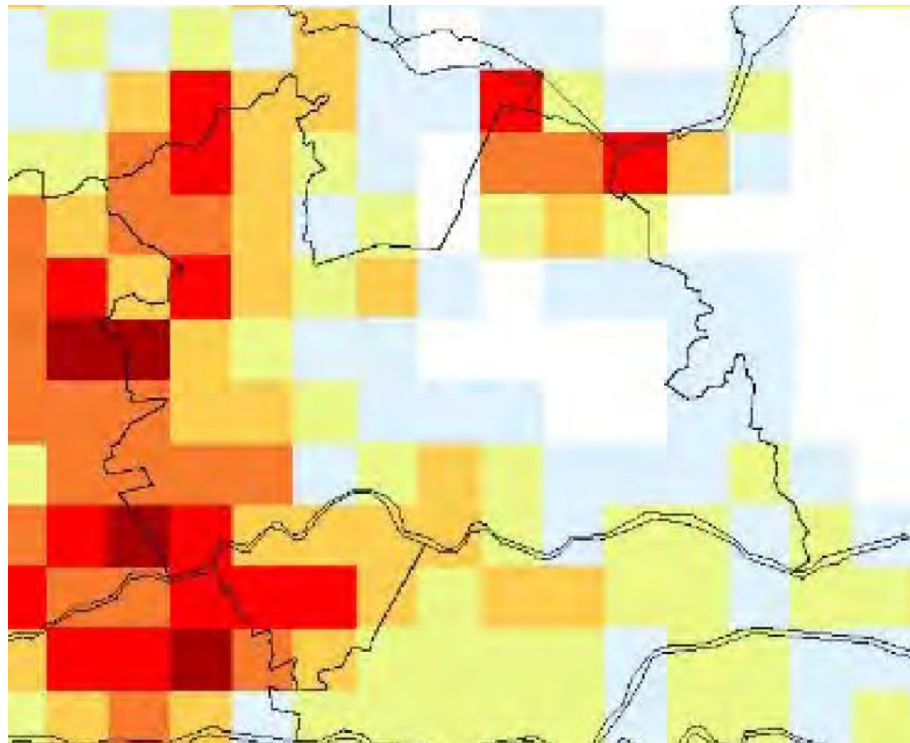
- Lidstaten EU zijn verplicht tot "...instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten..." (inhoud staat beschreven Vogelrichtlijn)
- EU Natuurherstelverordening (aug '24) verplicht lidstaat tot nemen van maatregelen gericht op verbetering binnen een voorgeschreven tijdlijn
- Het Rijk heeft in de omgevingswet de provincies een taak gegeven voor o.a. beschermen van natuur (art. 2.18g)
- Coalitie akkoord GS: "We herstellen de natuurlijke habitat voor bedreigde weidevogels. Ook doen we de komende coalitieperiode meer voor de bescherming van de Utrechtse icoonsoorten*. Dit doen we binnen het daarvoor beschikbare budget."

*onder icoonsoorten vallen ook enkele weidevogelsoorten (grutto, Kievit, veldleeuwerik)

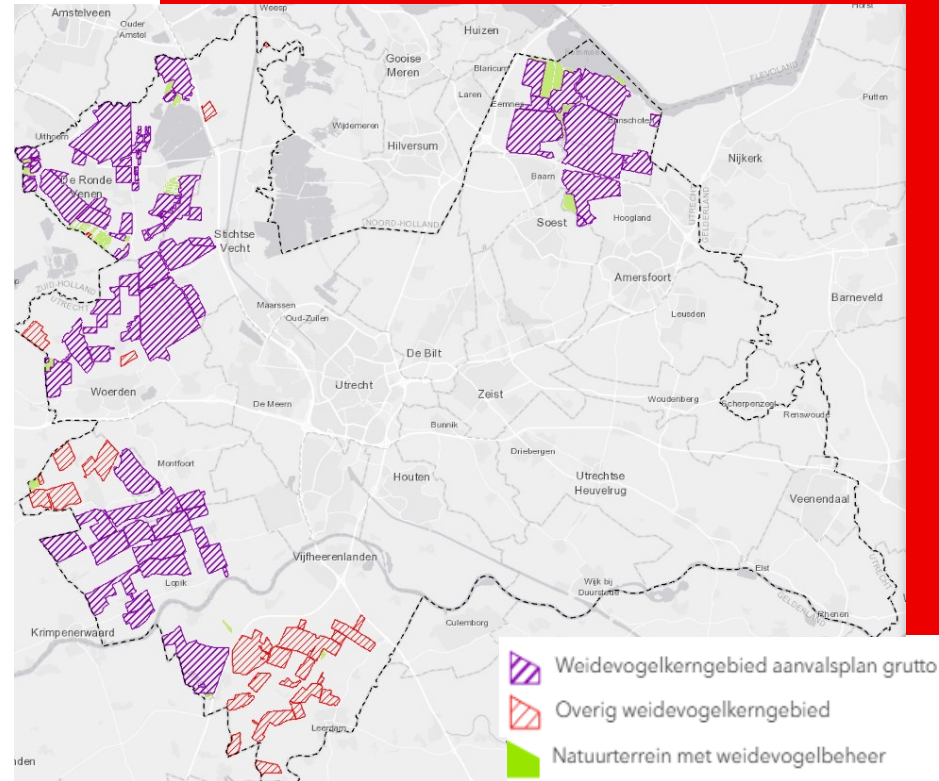
Weidevogelbroedgebied provincie Utrecht (donkerder rood = meer weidevogelterritoria)

Sovon, 2024: Geactualiseerd landelijk overzicht van de grutto met concentraties van (inter)nationaal belang

Actieve bescherming weidevogels in provincie Utrecht (1)

- SNL&SKNL: Inrichting- en beheersubsidie voor natuurterrein voor weidevogels (groen).
 - Ca. 900 ha natuurbeheer voor weidevogels
- ANLb: In het agrarische weidevogelkerngebied stimuleren we verbetering van kwaliteit weidevogelleefgebied met subsidie voor agrarisch natuurbeheer.
 - Ca. 9200 ha ANLb-beheer voor weidevogels

Actieve bescherming weidevogels in provincie Utrecht (2)

- Subsidies voor Niet-productieve Investerings:
 - Plasdraspompen
 - Inrichting kruidenrijk grasland
 - Aanleg natuurvriendelijke oevers

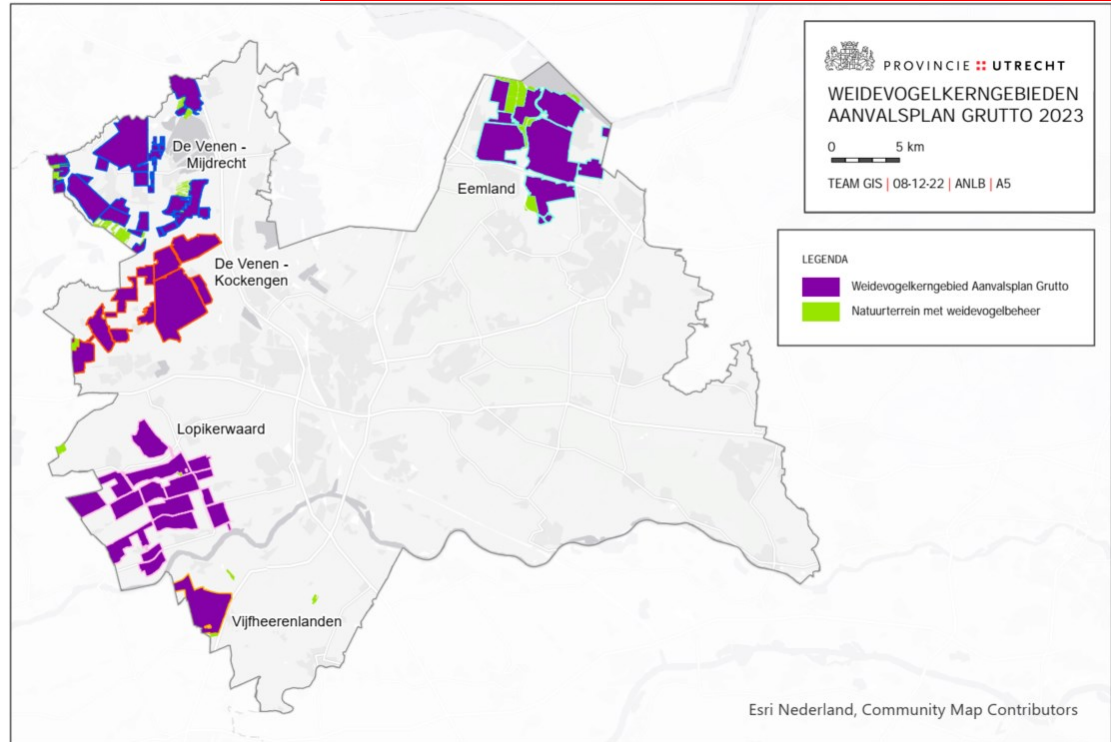

En ook:

- Predatierasters
- Drones
- Wildcameras

Actieve bescherming weidevogels in provincie Utrecht (3)

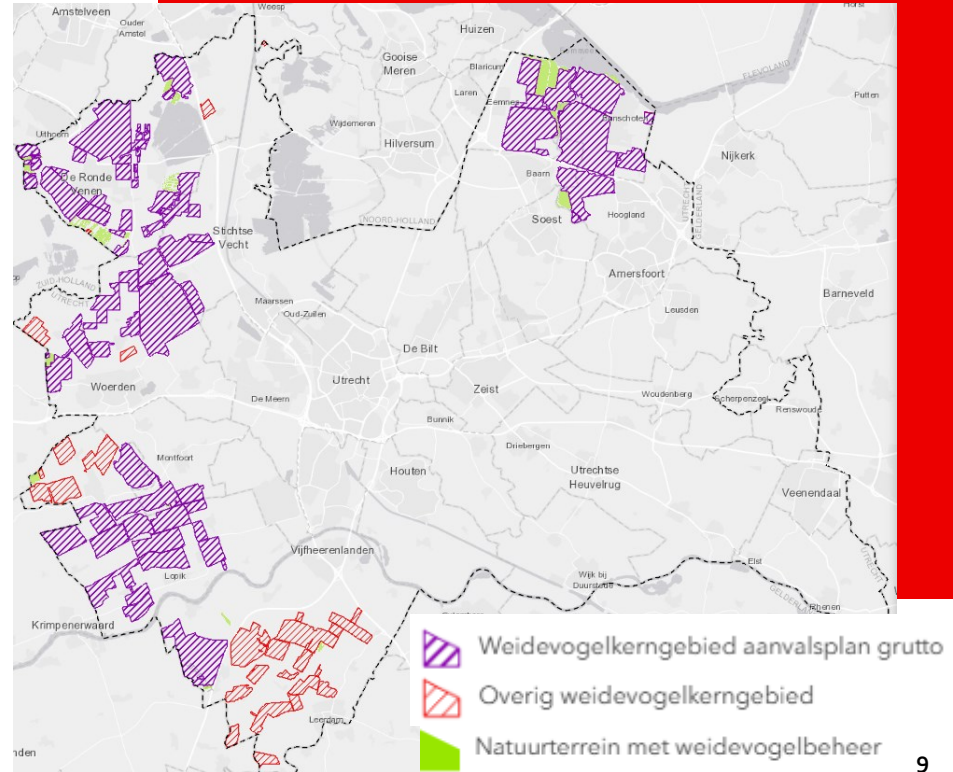
- Aanvalsplan Grutto
 - 5 kansgebieden
 - 1000 ha (200/300/500)
 - Optimale inrichting
 - Instrumenten:
 - ANLb/SNL
 - Langjarige beheercontracten
 - Herwaarderingsregeling
 - Verdienmodellen uit de markt
 - Predatorenbeheer

Passieve bescherming weidevogels in provincie Utrecht (1)

- Soortenbescherming bij het verlenen van vergunningen door provincie
- Natuurterrein met weidevogelbeheer beschermd volgens regels van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)
- Planologische bescherming weidevogelkerngebied

"Een omgevingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen Weidevogelkerngebied kan nieuwe ontwikkelingen toestaan, onder voorwaarde dat de kwaliteit van het leefgebied van de weidevogels aantoonbaar per saldo minimaal wordt behouden."

Passieve bescherming weidevogels in provincie Utrecht (2)

- Planologische bescherming weidevogels -
Handreiking voor gemeentes (en initiatiefnemers)

Passieve bescherming weidevogels in provincie Utrecht (3)

- Landelijke vrijstelling afschot vos (overdag)
- Provinciale vergunning afschot vos binnen weidevogelkerngebieden ('s nachts toepasbaar)
 - Rechtszaak en beroepsprocedure (geen zicht op uitspraak binnen half jaar)
- Vergunning kan alleen afgegeven worden als aannemelijk gemaakt is dat:
 - Er een directe relatie is tussen vossenpredatie en achteruitgang weidevogels
 - Afschot voldoende bijdraagt aan het beschermen van weidevogels
 - Alternatieven voor afschot onvoldoende werken / niet toepasbaar zijn
 - GSvI niet in het geding komt

Monitoring

- Broedvogelmonitoringsproject
- 3-jaarlijkse weidevogelmonitoring
- Monitoring collectieven
- Vanaf 2026, monitoring marterachtigen

- Vanaf 2027: jaarlijkse evaluatie van maatregelen genoemd in het Faunabeheerplan 2026-2031 van de Faunabeheereenheid, met daarin o.a. ook monitoringsaanbevelingen
 - Geeft eventueel mogelijkheden om monitoring op te schalen/bij te sturen

Toekomstbeeld?

- Ambitie: groei in weidevogelhabitat
- Ontwikkelingen:
 - Steenmarter?
 - Rijksbeleid?
 - Hoger beroep?

Vragen?

Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postbus 80300
3508 TH Utrecht

telefoon (030) 258 91 11
fax (030) 258 38 48

Informatie:

- <https://stats.sovon.nl/stats/soort/5320>
- <https://www.clo.nl/indicatoren/nl147915-trend-van-boerenlandvogels-1915-2023>
- [EU Vogelrichtlijn](#)
- [Provinciale Atlaskaarten](#)
- [Provinciale weidevogelviewer](#)
- [Handreiking weidevogelkerngebied](#)
- [Natuurbeheerplan 2025 provincie Utrecht](#)